

HEMSTÄLLAN

1 (4)

2024-10-18

Sveriges Riksdag, 100 12 Stockholm

Till: Finansutskottet

På kopia: Finansdepartementet

Avtrappat ränteavdrag för lån utan säkerhet, prop. 2024/25:26

1. Värdepapper som säkerhet i kapitalförsäkring

Begäran om förtydligande avseende ändring i inkomstskattelagen med anledning av prop. 2024/25:26 Avtrappat ränteavdrag för lån utan säkerhet.

Föreningarna hemställer att Finansutskottet vidtar åtgärder för att förtydliga förslaget till ny 42 kap. 6 c § inkomstskattelagen (1999:1229) så att det framgår att avdrag för utgiftsränta medges även i fråga om lån med säkerhet i värdepapper som ägs via en kapitalförsäkring.

Regeringen har i prop. 2024/25:26 föreslagit att ränteutgifter i inkomstslaget kapital endast ska medges i vissa fall, däribland lån med säkerhet i värdepapper. Föreningarna är positiva till att regeringen, i förhållande till promemorian, lagt till rätt till avdrag för sådana lån. Föreningarna är dock av uppfattningen att formuleringen i lagtexten riskerar tolkas som att avdrag för ränta inte ska medges för lån med säkerhet i värdepapper som ägs via kapitalförsäkring. Det finns därför en risk för att det uppstår en omotiverad nackdel för lån där säkerheten utgörs av innehav i kapitalförsäkring om inte ränteavdrag medges för ränteutgiften. Detta torde inte ha varit lagstiftarens avsikt och framgår inte heller av vare sig lagrådsremissen eller propositionen. Föreningarna önskar därför att lagtexten förtydligas så det klart framgår att ränteutgifter vid belåning mot säkerhet i innehav i kapitalförsäkringar också omfattas av avdragsrätten förutsatt att säkerheten består av sådana värdepapper som godtas enligt lagtexten.

Föreningarna ser inte skäl för att ränta på kredit med säkerhet i värdepapper på kapitalförsäkring ska särbehandlas. Detta är viktigt bland annat av neutralitetsskäl mellan de olika sparformerna. Även om det vid innehav i en kapitalförsäkring formellt sett är försäkringsbolaget som äger de finansiella instrumenten så äger kunden rätten att föfoga över försäkringen. Dessutom görs typiskt sett inte någon skillnad i värderingsprincip av underliggande tillgång vid belåning av värdepapper vid investering i en kapitalförsäkring jämfört med direktinvestering via t.ex. ISK eller värdepappersdepå. För att det klart ska framgå att ränteutgift vid lån med säkerhet i sådana indirekta innehav av värdepapper ska omfattas av rätten till avdrag är det enligt föreningarna önskvärt att lagtexten förtydligas. Föreningarna föreslår därför att lagtexten ges följande lydelse:

Propositionens lydelse	Föreningarnas förslag
<p>6 c § Ränteutgifter för lån som lämnas av kreditinstitut eller värdepappersbolag ska dras av om lånet är förenat med säkerhet i</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), 2. finansiella instrument som handlas på en MTF-plattform inom EES, eller 3. andelar i en värdepappersfond eller en specialfond. <p>Första stycket tillämpas också på lån som lämnas av en utländsk långivare som driver värdepappersrörelse, och som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. driver verksamhet som motsvarar den verksamhet som avses i 2 kap. 2 § första stycket 2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och 2. står under betryggande tillsyn av en myndighet i det land där den har sitt säte. 	<p>6 c § Ränteutgifter för lån som lämnas av kreditinstitut eller värdepappersbolag ska dras av om lånet är förenat med säkerhet i</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), 2. finansiella instrument som handlas på en MTF-plattform inom EES, eller 3. andelar i en värdepappersfond eller en specialfond. <p>Första stycket tillämpas också på lån som lämnas av en utländsk långivare som driver värdepappersrörelse, och som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. driver verksamhet som motsvarar den verksamhet som avses i 2 kap. 2 § första stycket 2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och 2. står under betryggande tillsyn av en myndighet i det land där den har sitt säte. <p><i>Första och andra styckena tillämpas också om lånet är förenat med säkerhet i en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § andra och tredje stycket, till den del kapitalet är placerat i sådana finansiella instrument respektive andelar i en värdepappersfond eller i en specialfond.</i></p>

2. Säkerhet i finansiella instrument

Av 42 kap. 6 c § förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) och författningskommentaren till nämnda bestämmelse framgår att ränteutgifter för lån som lämnats av kreditinstitut eller värdepappersbolag ska dras av om lånet är förenat med säkerhet i finansiella instrument eller i andelar i en värdepappersfond eller specialfond. Av allmänmotiveringen, s 27, framgår emellertid att *"Det innebär också att det är möjligt för Skatteverket att kontrollera att det värdepapper som låntagaren ställt som säkerhet för lånet har funnits i låntagarens ägo under hela den period för vilken avdrag yrkats."* Detta nämns i förhållande till möjligheten att identifiera säkerheten och vem som är ägare till denna.

Vad som här återges i allmänmotiveringen avviker från vad lagtexten och författningskommentaren stipulerar och kan tolkas som att begreppet finansiella instrument endast ska omfatta de enskilda finansiella instrument som ursprungligen ställdes som säkerhet för lånet. Föreningarna ser en risk med att formuleringarna skiljer sig åt i lagtexten och författningskommentaren i förhållande till allmänmotiveringen. Diskrepansen kan komma att tolkas som att det endast ska vara möjligt att dra av ränteutgifter för lån om lånet är förenat med säkerhet i de enskilda instrument som ursprungligen ställdes som säkerhet och att dessa har innehaft under hela perioden som man yrkar avdrag för. Vi ser inte något rimligt skäl till en sådan begränsning, vilket inte heller framgår av lagtextens ordalydelse.

I praktiken hanteras inte heller lån med värdepapper som säkerhet på detta sätt. När finansiella instrument tas som säkerhet för lån är det det samlade värdet av de finansiella instrumenten och dess egenskaper som utgör grunden för kreditinstitutets eller värdepappersbolagets bedömning av säkerheten i förhållande till lånet. För att inte hämma låntagarens möjlighet att ändra sitt innehav under lånets löptid finns skäl att klargöra att bestämmelsen ska omfatta finansiella instrument och inte enskilda finansiella instrument. Det är givetvis kreditgivarens ansvar, och intresse, att bevaka och säkerställa att den säkerheten som finns för lånet uppfyller de krav som ställts även vid ändringar av de finansiella instrument som utgör säkerhet för lånet.

Det bör således säkerställas att allmänmotiveringen till bestämmelsen ifråga inte riskerar medföra tolkningsproblem som kan leda till orimliga konsekvenser för marknaden. Föreningarna önskar därför ett förtydligande av allmänmotiveringen i denna del.

3. Möjlighet att "kontrollera" panten

I allmänmotiveringen, s. 27, framgår bland annat att samtliga finansiella instrument som hålls som pant på depå även förvaltarregistreras hos värdepapperscentralen Euroclear Sweden AB vilket gör det möjligt för Skatteverket att göra kontroller kring

säkerheten. Det bör noteras att Euroclear Sweden AB inte förvaltarregistrerar alla finansiella instrument som kan godtas som säkerhet, exempelvis vad gäller utländska aktier och fondandelar. Detta bör förtydligas i motiven vad gäller resonemanget kring Skatteverkets möjligheter att kontrollera säkerheterna för denna typ av lån. Möjligheten för Skatteverket att utföra kontroll av säkerhet kan ske antingen hos Euroclear Sweden AB eller hos kreditgivaren, dvs. de värdepappersbolag eller kreditinstitut som har tillhandahållit lånet.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

SVENSK VÄRDEPAPPERSMARKNAD

Hans Lindberg

Urban Funered

Kontaktpersoner på föreningarna är:

Svenska Bankföreningen
Katrín Fahlgren
katrin.fahlgren@swedishbankers.se
08-453 44 49

Svensk Värdepappersmarknad
Fredrik Bonthron
fredrik@svpm.se
08-562 607 07